

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο πενταμελές τμήμα)

της 7ης Νοεμβρίου 2019*

«Θεσμικό δίκαιο – Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – Απόφαση κηρύσσουσα μη επιλέξιμες προς επιδότηση για το οικονομικό έτος 2015 ορισμένες δαπάνες πολιτικού κόμματος – Απόφαση με την οποία χορηγείται επιδότηση για το έτος 2017 και προβλέπεται προχρηματοδότηση σε ποσοστό 33 % του ανώτατου ποσού της επιδότησης και υποχρέωση παροχής τραπεζικής εγγύησης – Υποχρέωση αμεροληψίας – Δικαιώματα άμυνας – Δημοσιονομικός κανονισμός – Κανόνες εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού – Κανονισμός (ΕΚ) 2004/2003 – Αναλογικότητα – Ίση μεταχείριση»

Στην υπόθεση T-48/17,

Alliance for Direct Democracy in Europe ASBL (ADDE), με έδρα τις Βρυξέλλες (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους L. Defalque και L. Ruessmann, στη συνέχεια από τον M. Modrikanen και, τέλος, από τον Y. Rimokh, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τις C. Burgos και S. Alves,

καθού,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ για την ακύρωση, αφενός, της απόφασης του Κοινοβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2016 με την οποία ορισμένες δαπάνες κηρύχθηκαν μη επιλέξιμες προς επιδότηση για το έτος 2015 και, αφετέρου, της απόφασης FINS-2017-13 του Κοινοβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη χορήγηση επιδότησης στην προσφεύγουσα για το έτος 2017, καθόσον η απόφαση αυτή περιορίζει την προχρηματοδότηση σε ποσοστό 33 % του ανώτατου ποσού της επιδότησης υπό τον όρο της παροχής τραπεζικής εγγύησης,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους A. M. Collins (εισηγητή), πρόεδρο, M. Kancheva, R. Barents, J. Passer και G. De Baere, δικαστές,

γραμματέας: F. Ollier, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 8ης Μαΐου 2019,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Η προσφεύγουσα, Alliance for Direct Democracy in Europe ASBL (ADDE), είναι πολιτικό κόμμα σε ευρωπαϊκό επίπεδο κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 2004/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ΕΕ 2003, L 297, σ. 1).
- 2 Στις 30 Σεπτεμβρίου 2014 η προσφεύγουσα υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού 2004/2003, αίτηση χρηματοδότησης από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2015.
- 3 Κατά τη συνεδρίαση της 15ης Δεκεμβρίου 2014, το προεδρείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εξέδωσε την απόφαση FINS-2015-14, για τη χορήγηση ανώτατης επιδότησης ύψους 1 241 725 ευρώ στην προσφεύγουσα για το οικονομικό έτος 2015.
- 4 Στις 18 Απριλίου 2016 ο εξωτερικός ελεγκτής συνέταξε έκθεση ελέγχου σύμφωνα με την οποία κρίθηκαν μη επιλέξιμες, για το οικονομικό έτος 2015, δαπάνες ύψους 157 935,05 ευρώ.
- 5 Από τον Μάιο του 2016 οι υπηρεσίες του Κοινοβουλίου πραγματοποίησαν συμπληρωματικούς ελέγχους. Κατόπιν των ελέγχων αυτών, στις 23 Μαΐου 2016, το Κοινοβούλιο απέστειλε έγγραφο στην προσφεύγουσα με το οποίο την ενημέρωνε σχετικά με την από 9 Μαΐου 2016 απόφαση του προεδρείου του η οποία αποσαφήνιζε τα ερμηνευτικά κριτήρια σχετικά με την απαγόρευση της χρηματοδότησης εκστρατειών για δημοψηφίσματα.
- 6 Στις 26 και 27 Σεπτεμβρίου 2016 οι υπηρεσίες του Κοινοβουλίου επιθεώρησαν τα γραφεία της προσφεύγουσας.
- 7 Στις 30 Σεπτεμβρίου 2016 η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση χρηματοδότησης από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2017.
- 8 Με έγγραφο της 14ης Οκτωβρίου 2016, ο γενικός διευθυντής οικονομικών του Κοινοβουλίου ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι, κατόπιν της έκθεσης εξωτερικού ελέγχου και των συμπληρωματικών ελέγχων που πραγματοποίησαν οι υπηρεσίες του Κοινοβουλίου, μία σειρά δαπανών είχαν κριθεί μη επιλέξιμες για το οικονομικό έτος 2015. Η προσφεύγουσα κλήθηκε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της το αργότερο έως τις 4 Νοεμβρίου 2016.
- 9 Στις 2 Νοεμβρίου 2016 η προσφεύγουσα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί του από 14 Οκτωβρίου 2016 εγγράφου του γενικού διευθυντή οικονομικών του Κοινοβουλίου. Περαιτέρω, ζήτησε να τύχει ακρόασης κατά τη συνεδρίαση του προεδρείου του Κοινοβουλίου που είχε προγραμματιστεί για την έκδοση της απόφασης επί της τελικής έκθεσης την οποία είχε υποβάλει για το οικονομικό έτος 2015.
- 10 Στις 10 Νοεμβρίου 2016 ο γενικός γραμματέας του Κοινοβουλίου κάλεσε το προεδρείο του Κοινοβουλίου να εκδώσει την απόφαση επί της τελικής έκθεσης την οποία είχε υποβάλει η προσφεύγουσα για το οικονομικό έτος 2015, κηρύσσοντας μη επιλέξιμες ορισμένες δαπάνες.
- 11 Κατά τη συνεδρίαση της 21ης Νοεμβρίου 2016, το προεδρείο του Κοινοβουλίου εξέτασε την τελική έκθεση την οποία είχε υποβάλει η προσφεύγουσα για το οικονομικό έτος 2015 μετά το κλείσιμο των λογαριασμών της για το εν λόγω οικονομικό έτος. Έκρινε μη επιλέξιμο το ποσό των 500 615,55 ευρώ και όρισε το ποσό της τελικής χορηγούμενης στην προσφεύγουσα επιδότησης σε 820 725,08 ευρώ. Ως εκ τούτου, ζήτησε από την προσφεύγουσα την επιστροφή ποσού 172 654,92 ευρώ (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015).

- 12 Στις 5 Δεκεμβρίου 2016 ο γενικός γραμματέας του Κοινοβουλίου κάλεσε το προεδρείο να εκδώσει την απόφασή του επί των αιτήσεων χρηματοδότησης από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για το οικονομικό έτος 2017, οι οποίες είχαν υποβληθεί από σειρά πολιτικών κομμάτων και πολιτικών ιδρυμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα.
- 13 Κατά τη συνεδρίαση της 12ης Δεκεμβρίου 2016, το προεδρείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εξέδωσε την απόφαση FINS-2017-13, με την οποία χορηγήθηκε στην προσφεύγουσα ανώτατη επιδότηση ύψους 1 102 642,71 ευρώ για το οικονομικό έτος 2017, και προβλέφθηκε ότι η προχρηματοδότηση θα περιοριζόταν σε ποσοστό 33 % του ανώτατου ποσού της επιδότησης, και τούτο υπό τον όρο της παροχής τραπεζικής εγγύησης σε πρώτη ζήτηση (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2017). Η απόφαση αυτή υπογράφηκε και κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 15 Δεκεμβρίου 2016.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 27 Ιανουαρίου 2017, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 15 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε αυθημερόν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε με διάταξη της 14ης Μαρτίου 2017, ADDE κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (T-48/17 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:170). Το Γενικό Δικαστήριο επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα της διαδικασίας αυτής.
- 16 Μετά την περάτωση της έγγραφης διαδικασίας, η προσφεύγουσα κλήθηκε σε επ' ακροατηρίου συζήτηση η οποία προγραμματίστηκε αρχικά για τις 6 Ιουνίου 2018 πλην όμως αναβλήθηκε λόγω μη διαθεσιμότητας του εκπροσώπου της προσφεύγουσας.
- 17 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 30 Ιουλίου 2018, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση δικαστικής αρωγής βάσει του άρθρου 147 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου. Το Γενικό Δικαστήριο, υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων του Κοινοβουλίου, και αφού έθεσε ερωτήσεις στην προσφεύγουσα, την οποία κάλεσε να καταθέσει ορισμένα έγγραφα στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, απέρριψε την αίτηση δικαστικής αρωγής με διάταξη της 5ης Φεβρουαρίου 2019, ADDE κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (T-48/17 AJ, μη δημοσιευθείσα).
- 18 Έπειτα από τον διορισμό νέου εκπροσώπου από την προσφεύγουσα, οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 8ης Μαΐου 2019.
- 19 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015·
 - να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2017 καθόσον περιορίζει την προχρηματοδότηση σε ποσοστό 33 % του ανώτατου ποσού της επιδότησης υπό την επιφύλαξη της παροχής τραπεζικής εγγύησης·
 - να καταδικάσει το Κοινοβούλιο στα δικαστικά έξοδα.
- 20 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

Σκεπτικό

Επί του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015

- 21 Προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της απόφασης με την οποία κηρύχθηκαν μη επιλέξιμες ορισμένες δαπάνες για το οικονομικό έτος 2015, η προσφεύγουσα προβάλλει τρεις λόγους ακυρώσεως οι οποίοι αφορούν, ο πρώτος, παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης και προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, ο δεύτερος, παράβαση των άρθρων 7 έως 9 του κανονισμού 2004/2003 και, ο τρίτος, παραβίαση των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης.
- 22 Στο μέτρο που στο δικόγραφο της προσφυγής δεν εκτίθεται επιχειρηματολογία η οποία να αναπτύσσει τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος, επομένως, διατυπώνεται κατά τρόπο αφηρημένο, ο λόγος αυτός είναι απαράδεκτος διότι η απλή επίκληση της αρχής του δικαίου της Ένωσης της οποίας προβάλλεται η παραβίαση, χωρίς να αναφερθούν τα πραγματικά και νομικά στοιχεία στα οποία ο ισχυρισμός αυτός στηρίζεται, δεν πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 76, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας (απόφαση της 3ης Μαΐου 2007, Ισπανία κατά Επιτροπής, T-219/04, EU:T:2007:121, σκέψη 89).

Επί της προβαλλόμενης παραβίασης της αρχής της χρηστής διοίκησης και προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας

- 23 Ο πρώτος λόγος που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015 υποδιαιρείται σε δύο σκέλη. Με το πρώτο σκέλος του ως άνω λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το Κοινοβούλιο παραβίασε την αρχή της χρηστής διοίκησης και παρέβη το άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015 δεν είναι δίκαιη και αμερόληπτη λόγω της σύνθεσης του προεδρείου του Κοινοβουλίου. Ειδικότερα, αναφέρει ότι το προεδρείο, το οποίο αποτελείται από τον Πρόεδρο και τους δεκατέσσερις Αντιπροέδρους του Κοινοβουλίου, δεν περιλαμβάνει ούτε έναν εκπρόσωπο των λεγόμενων «ευρωσκεπτικιστικών» κομμάτων. Ως εκ τούτου, δεδομένης της σύνθεσής του, το εν λόγω προεδρείο δεν είναι σε θέση να διασφαλίσει τον αμερόληπτο και αντικειμενικό έλεγχο των κονδυλίων που διατίθενται στα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και στα συνδεδεμένα με αυτά πολιτικά ιδρύματα. Τούτο επιβεβαιώνεται, εξάλλου, από τη δημιουργία μιας ανεξάρτητης αρχής προς τον σκοπό αυτό, δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 1141/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, σχετικά με το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων (ΕΕ 2014, L 317, σ. 1).
- 24 Περαιτέρω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Ulrike Lunacek, Αντιπρόεδρος του Κοινοβουλίου η οποία ανήκει στην Ομάδα των Πρασίνων/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία και είναι μέλος του προεδρείου του Κοινοβουλίου, προέβη σε δημόσιες δηλώσεις, πριν από τη συνεδρίαση κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015, οι οποίες καταδείκνυαν την εχθρική διάθεσή της και την έλλειψη αμεροληψίας έναντι της προσφεύγουσας.
- 25 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου που προέβαλε προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015, η προσφεύγουσα επικαλείται προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, ιδίως του δικαιώματος ακροάσεως, τα οποία κατοχυρώνονται από το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη και το άρθρο 224 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο. Υποστηρίζει ότι οι από 2 Νοεμβρίου 2016 γραπτές παρατηρήσεις της δεν γνωστοποιήθηκαν στο προεδρείο του Κοινοβουλίου. Κατά την άποψή της, το σημείωμα που απηύθυνε ο γενικός γραμματέας του Κοινοβουλίου στο εν λόγω προεδρείο

περιοριζόταν στην αναφορά ότι οι εν λόγω παρατηρήσεις ήταν διαθέσιμες κατόπιν αίτησης. Υποστηρίζει, επίσης, ότι, παρά την υποβολή σχετικής αίτησης, το προεδρείο δεν την κάλεσε σε ακρόαση κατά τη συνεδρίαση κατά την οποία ελήφθη η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015. Τέλος, επισημαίνει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015 είχε ήδη ληφθεί και υπογραφεί πριν από τη συνεδρίαση του προεδρείου του Κοινοβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2016 δεδομένου ότι της απεστάλη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου πριν από την προγραμματισμένη λήξη της εν λόγω συνεδρίασης.

- 26 Με το υπόμνημα απαντήσεως, η προσφεύγουσα προσθέτει ότι οι από 2 Νοεμβρίου 2016 γραπτές παρατηρήσεις της δεν ελήφθησαν υπόψη ούτε έτυχαν σχολίων ή αντίκρουσης από τον γενικό διευθυντή οικονομικών του Κοινοβουλίου και από τον γενικό γραμματέα του Κοινοβουλίου στο σημειώματά του προς το προεδρείο του Κοινοβουλίου. Κατά την άποψή της, το έγγραφο του εν λόγω γενικού διευθυντή οικονομικών της 14ης Οκτωβρίου 2016, το οποίο της απεστάλη, και το σημείωμα του εν λόγω γενικού γραμματέα της 10ης Νοεμβρίου 2016 το οποίο απευθύνθηκε στο προεδρείο είναι πανομοιότυπα. Υπό το πρίσμα των εκτιμήσεων αυτών, υποστηρίζει ότι προσεβλήθη το δικαίωμά της ακρόασεως από την αρμόδια αρχή, ήτοι από το ως άνω προεδρείο.
- 27 Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.
- 28 Όσον αφορά την παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα αποδεικτικό στοιχείο ως προς τη φερόμενη μεροληψία εκ μέρους του προεδρείου του. Εξάλλου, η αρμοδιότητα του εν λόγω προεδρείου να λαμβάνει τις σχετικές με τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο αποφάσεις προκύπτει από το άρθρο 224 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο και από το άρθρο 4 της απόφασης του προεδρείου του Κοινοβουλίου, της 29ης Μαρτίου 2004, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού 2004/2003, όπως τροποποιήθηκε (ΕΕ 2014, C 63, σ. 1, στο εξής: απόφαση του προεδρείου της 29ης Μαρτίου 2004), η δε προσφεύγουσα δεν προέβαλε ένσταση έλλειψης νομιμότητας όσον αφορά τις διατάξεις αυτές. Εξάλλου, το Κοινοβούλιο παρατηρεί ότι ο κανονισμός 1141/2014 δεν έχει εν προκειμένω εφαρμογή και ότι, εν πάση περιπτώσει, η αρμοδιότητα λήψης των αποφάσεων επί των αιτήσεων χρηματοδότησης εξακολουθεί να ανήκει στο Κοινοβούλιο και όχι στην ανεξάρτητη αρχή που ιδρύθηκε με τον κανονισμό αυτό.
- 29 Το Κοινοβούλιο υποστηρίζει, με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, ότι τα προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα επιχειρήματα σχετικά με την έλλειψη αμεροληψίας εκ μέρους μέλους του προεδρείου του, αφορούσαν μόνον ένα από τα μέλη του οργάνου αυτού. Εξάλλου, κατά την άποψή του, οι επίμαχες δηλώσεις δεν αποδεικνύουν έλλειψη αμεροληψίας, αλλά απλώς καταδεικνύουν ότι το μέλος αυτό είχε ήδη εξετάσει το ζήτημα και είχε αποφασίσει τον τρόπο με τον οποίο επρόκειτο να ψηφίσει κατά τη συνεδρίαση του εν λόγω προεδρείου.
- 30 Όσον αφορά την προβαλλόμενη προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος ακρόασεως, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα κλήθηκε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της επί του ότι υπήρχε κίνδυνος ορισμένες δαπάνες να θεωρηθούν μη επιλέξιμες για το οικονομικό έτος 2015, πράγμα το οποίο έπραξε στις 2 Νοεμβρίου 2016. Κατά την άποψή του, οι παρατηρήσεις αυτές εξετάστηκαν από τον γενικό διευθυντή οικονομικών του Κοινοβουλίου, ο οποίος έκρινε ότι δεν ήταν ικανές να αναιρέσουν το συμπέρασμα περί μη επιλεξιμότητας των επίμαχων δαπανών. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο επισημαίνει ότι το από 10 Νοεμβρίου 2016 σημείωμα του γενικού γραμματέα του, με το οποίο αυτός κάλεσε το προεδρείο του Κοινοβουλίου να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015, έκανε ρητή μνεία στις εν λόγω παρατηρήσεις. Εξάλλου, το Κοινοβούλιο αναφέρει ότι το σημείωμα αυτό προσέθετε ότι οι ίδιες παρατηρήσεις ήταν διαθέσιμες στη γραμματεία του κατόπιν αίτησης. Τέλος, όσον αφορά το επιχειρήμα ότι η εν λόγω απόφαση ελήφθη και υπεγράφη πριν από τη συνεδρίαση του προεδρείου, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι καίτοι η απόφαση αυτή είχε συνταχθεί πριν από την εν λόγω συνεδρίαση, απεστάλη στην προσφεύγουσα μόνον μετά την εξέταση και έκδοσή της από το προεδρείο.

- 31 Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι πρέπει να εξετάσει κατ' αρχάς το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ο οποίος προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015.
- 32 Κατά το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη, το δικαίωμα της χρηστής διοίκησης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση πριν να ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του.
- 33 Σύμφωνα με το άρθρο 224, παράγραφος 3, του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, το προεδρείο του Κοινοβουλίου, μετά το τέλος του οικονομικού έτους, εγκρίνει την τελική έκθεση δραστηριότητας και την οικονομική εκκαθάριση του δικαιούχου πολιτικού κόμματος. Κατά την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, το προεδρείο ενεργεί με βάση πρόταση του γενικού γραμματέα. Πλην των περιπτώσεων των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου αυτού, το προεδρείο, πριν λάβει απόφαση, ακούει τους εκπροσώπους του οικείου πολιτικού κόμματος.
- 34 Περαιτέρω, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης η οποία έχει εφαρμογή όταν η διοίκηση προτίθεται να εκδώσει βλαπτική πράξη εις βάρος ενός προσώπου. Βάσει της αρχής αυτής, οι αποδέκτες αποφάσεων που θίγουν αισθητώς τα συμφέροντά τους πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να γνωστοποιήσουν λυσιτελώς την άποψή τους σχετικά με τα στοιχεία επί των οποίων η διοίκηση σκοπεύει να στηρίξει την απόφασή της. Προς τούτο, πρέπει να τους παρέχεται επαρκής προθεσμία (απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2008, Sorropé, C-349/07, EU:C:2008:746, σκέψεις 36 και 37).
- 35 Πρώτον, όσον αφορά την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι δεν έτυχε ακροάσεως ειδικώς κατά τη συνεδρίαση του προεδρείου του Κοινοβουλίου κατόπιν της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015, αρκεί η διαπίστωση ότι ούτε η επίμαχη ρύθμιση ούτε η γενική αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας της παρέχουν δικαίωμα επίσημης ακροάσεως, καθόσον η δυνατότητα υποβολής των παρατηρήσεων της εγγράφως αρκεί για να διασφαλιστεί ο σεβασμός του δικαιώματος ακροάσεως (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 27ης Σεπτεμβρίου 2005, Common Market Fertilizers κατά Επιτροπής, T-134/03 και T-135/03, EU:T:2005:339, σκέψη 108, και της 6ης Σεπτεμβρίου 2013, Bank Melli Iran κατά Συμβουλίου, T-35/10 και T-7/11, EU:T:2013:397, σκέψη 105). Περαιτέρω, δεν αμφισβητείται ότι η προσφεύγουσα μπόρεσε να υποβάλει τις γραπτές παρατηρήσεις της στις 2 Νοεμβρίου 2016.
- 36 Δεύτερον, όσον αφορά την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι οι από 2 Νοεμβρίου 2016 γραπτές παρατηρήσεις της δεν γνωστοποιήθηκαν στο προεδρείο του Κοινοβουλίου, επισημαίνεται ότι τα σημεία 5 και 6 του από 10 Νοεμβρίου 2016 σημειώματος του γενικού γραμματέα του Κοινοβουλίου, με το οποίο καλούσε το προεδρείο του Κοινοβουλίου να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015, μνημονεύουν τις παρατηρήσεις αυτές, αναφέροντας ότι αυτές ελήφθησαν υπόψη και προσθέτοντας ότι τα πρωτότυπα έγγραφα είναι διαθέσιμα κατόπιν αίτησης στη γραμματεία του Κοινοβουλίου. Ως εκ τούτου, η αιτίαση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 37 Τρίτον, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015 είχε ληφθεί και υπογραφεί πριν από τη συνεδρίαση του προεδρείου του Κοινοβουλίου δεδομένου ότι η εν λόγω απόφαση είχε αποσταλεί στην προσφεύγουσα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 21 Νοεμβρίου 2016 και ώρα 19:16, ήτοι πριν από τη λήξη της εν λόγω συνεδρίασης. Όπως ορθώς υποστηρίζει το Κοινοβούλιο, τίποτε δεν εμποδίζει να καταρτίστηκε ένα σχέδιο απόφασης πριν από τη συνεδρίαση αυτή, όπως έγινε εν προκειμένω. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο διευκρινίζει ότι η απόφαση αυτή απεστάλη στην προσφεύγουσα μόνον μετά την εξέταση του ζητήματος από το προεδρείο και την έκδοση της επίμαχης απόφασης. Διαπιστώνεται ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι ο τελευταίος αυτός ισχυρισμός είναι εσφαλμένος. Συνεπώς, η υπό κρίση αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

- 38 Τέταρτον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι οι από 2 Νοεμβρίου 2016 γραπτές παρατηρήσεις της δεν ελήφθησαν υπόψη, ούτε έτυχαν σχολιασμού ή αντίκρουσης από τον γενικό διευθυντή οικονομικών του Κοινοβουλίου ή από τον γενικό γραμματέα του Κοινοβουλίου με το σημείωμα του τελευταίου της 10ης Νοεμβρίου 2016, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το εν λόγω σημείωμα μνημονεύει ρητώς τις παρατηρήσεις αυτές και επισημαίνει ότι ελήφθησαν υπόψη για τους σκοπούς της επίμαχης πρότασης. Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το Κοινοβούλιο ευθύνεται για προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας για τον λόγο αυτό. Η προσφεύγουσα, στον βαθμό που εκτιμά ότι η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015 δεν απαντά προσηκόντως στα επιχειρήματα τα οποία ανέπτυξε με τις παρατηρήσεις της, οφείλει να αμφισβητήσει την απόφαση αυτή επί της ουσίας, όπως έπραξε εξάλλου στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου που προέβαλε προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015.
- 39 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015 πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.
- 40 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 41, παράγραφος 1, του Χάρτη, με τίτλο «Δικαίωμα χρηστής διοίκησης», κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεών του από τα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης.
- 41 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι το δικαίωμα κάθε προσώπου στην αμερόληπτη εξέταση των υποθέσεών του από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, το οποίο κατοχυρώνεται από το άρθρο 41, παράγραφος 1, του Χάρτη, αντανακλά μια γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2017, Ισπανία κατά Συμβουλίου, C-521/15, EU:C:2017:982, σκέψεις 88 και 89).
- 42 Κατά τη νομολογία, η αρχή της χρηστής διοίκησης συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση του αρμόδιου θεσμικού οργάνου να εξετάζει, με επιμέλεια και αμεροληψία, όλα τα κρίσιμα στοιχεία της συγκεκριμένης περίπτωσης (πρβλ. απόφαση της 8ης Ιουνίου 2017, Schniga κατά ΚΓΦΠ, C-625/15 P, EU:C:2017:435, σκέψη 47).
- 43 Επιπλέον, η επιταγή περί αμεροληψίας καλύπτει, αφενός, την υποκειμενική αμεροληψία, κατά την οποία κανένας υπάλληλος του θεσμικού οργάνου που είναι επιφορτισμένο με την υπόθεση δεν πρέπει να εκδηλώνει μεροληψία ή προσωπικές προκαταλήψεις, και, αφετέρου, την αντικειμενική αμεροληψία, κατά την οποία το θεσμικό όργανο πρέπει να παρέχει επαρκή εχέγγυα για τον αποκλεισμό κάθε εύλογης αμφιβολίας συναφώς (αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 2013, Ziegler κατά Επιτροπής, C-439/11 P, EU:C:2013:513, σκέψη 155· της 20ής Δεκεμβρίου 2017, Ισπανία κατά Συμβουλίου, C-521/15, EU:C:2017:982, σκέψη 91, και της 27ης Μαρτίου 2019, August Wolff και Remedía κατά Επιτροπής, C-680/16 P, EU:C:2019:257, σκέψη 27).
- 44 Ειδικότερα, όσον αφορά τις δηλώσεις που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τις επιταγές περί αμεροληψίας, υπενθυμίζεται ότι σημασία έχει η πραγματική έννοιά τους, και όχι η διατύπωσή τους. Επιπλέον, το ζήτημα αν οι δηλώσεις δύνανται να συνιστούν προσβολή του δικαιώματος χρηστής διοίκησης, και δη του δικαιώματος του ενδιαφερομένου για εξέταση της υπόθεσής του κατά τρόπο αμερόληπτο, πρέπει να επιλυθεί στο πλαίσιο των ειδικών συνθηκών υπό τις οποίες διατυπώθηκαν οι επίμαχες δηλώσεις. Ειδικότερα, πρέπει να εξετασθεί αν οι δηλώσεις απλώς υπογραμμίζουν την ύπαρξη κινδύνου παράβασης των εφαρμοστέων κανόνων ή αν προδικάζουν οριστική απόφαση επί του κρίσιμου ζητήματος (πρβλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245, σκέψεις 445 και 448).

- 45 Περαιτέρω, όταν το Κοινοβούλιο διαθέτει ευρεία εξουσία εκτίμησης, ο δικαστικός έλεγχος της άσκησης της εν λόγω εξουσίας αφορά μόνον την τήρηση των κανόνων διαδικασίας και αιτιολόγησης, καθώς και την ακρίβεια των πραγματικών περιστατικών, την έλλειψη πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως και την έλλειψη κατάχρησης εξουσίας (πρβλ. αποφάσεις της 20ής Μαΐου 2009, *VIP Car Solutions* κατά Κοινοβουλίου, T-89/07, EU:T:2009:163, σκέψη 56, και της 10ης Νοεμβρίου 2015, *GSA* και *SGI* κατά Κοινοβουλίου, T-321/15, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:834, σκέψη 33). Στις περιπτώσεις όμως που τα θεσμικά όργανα της Ένωσης διαθέτουν τέτοια εξουσία εκτίμησης, ο σεβασμός των εγγυήσεων που απονέμει η έννομη τάξη της Ένωσης στις διοικητικές διαδικασίες, μεταξύ των οποίων εγγυήσεων περιλαμβάνονται οι αρχές της χρηστής διοίκησης και δη η υποχρέωση αμεροληψίας, έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία (πρβλ. απόφαση της 21ης Νοεμβρίου 1991, *Technische Universität München*, C-269/90, EU:C:1991:438, σκέψη 14). Εν προκειμένω, όσον αφορά διοικητική διαδικασία αφορώσα σύνθετες νομικές και λογιστικές εκτιμήσεις, διαπιστώνεται ότι το Κοινοβούλιο διαθέτει ορισμένο περιθώριο εκτίμησης κατά τη λήψη απόφασης ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών στις οποίες προέβη η προσφεύγουσα για το οικονομικό έτος 2015, σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με τα άρθρα 7 και 8 του κανονισμού 2004/2003.
- 46 Η υπό κρίση υπόθεση πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων.
- 47 Κατά πρώτον, η προσφεύγουσα εκτιμά ότι, ως εκ της φύσης της, η σύνθεση του προεδρείου του Κοινοβουλίου επαρκεί αφ' εαυτής για την αμφισβήτηση της αμεροληψίας του οργάνου αυτού. Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό για τρεις λόγους.
- 48 Επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι το προεδρείο του Κοινοβουλίου είναι συλλογικό όργανο, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τους δεκατέσσερις Αντιπροέδρους του Κοινοβουλίου, οι οποίοι εκλέγονται άπαντες με ψηφοφορία των μελών του Κοινοβουλίου, σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο. Επομένως, η σύνθεση του οργάνου αυτού σκοπό έχει να αντανακλά την υφιστάμενη εντός του ίδιου του Κοινοβουλίου πολυφωνία.
- 49 Ακολούθως, δεν ασκεί επιρροή ότι ο κανονισμός 1141/2014 συνέστησε ανεξάρτητη αρχή για την άσκηση ορισμένων καθηκόντων σχετικά με τα πολιτικά ιδρύματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δεδομένου ότι ο εν λόγω κανονισμός δεν έχει εφαρμογή στα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης. Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο του 41, ο κανονισμός αυτός τέθηκε σε ισχύ το πρώτον την 1η Ιανουαρίου 2017. Εν πάση περιπτώσει, κατά το άρθρο 18, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο 5, παράγραφος 1, της απόφασης του προεδρείου του Κοινοβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2017, για τον καθορισμό των όρων εφαρμογής του κανονισμού 1141/2014 (ΕΕ 2017, C 205, σ. 2), η αρμοδιότητα για τη λήψη των αποφάσεων επί των αιτήσεων χρηματοδότησης εξακολουθεί να ανήκει στο προεδρείο.
- 50 Τέλος, όπως ορθώς επισημαίνει το Κοινοβούλιο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε ένσταση έλλειψης νομιμότητας δυνάμει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ όσον αφορά τις διατάξεις που διέπουν τη σύνθεση του προεδρείου του Κοινοβουλίου και την αρμοδιότητά του να λαμβάνει τις αποφάσεις για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και ιδρυμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ιδίως τα άρθρα 24 και 25 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο και το άρθρο 4 της απόφασης του προεδρείου της 29ης Μαρτίου 2004.
- 51 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τη συμπεριφορά ενός εκ των μελών του προεδρείου του Κοινοβουλίου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το εν λόγω μέλος προέβη σε δημόσιες δηλώσεις από τις οποίες προέκυπτε η έλλειψη αμεροληψίας του έναντι της προσφεύγουσας πριν από τη συνεδρίαση του εν λόγω προεδρείου της 21ης Νοεμβρίου 2016.

- 52 Για την εκτίμηση της βασιμότητας της αιτίας της προσφεύγουσας σχετικά με τις δηλώσεις στις οποίες προέβη ένα μέλος του προεδρείου του Κοινοβουλίου, πρέπει να ληφθεί υπόψη μια σειρά στοιχείων, όπως το περιεχόμενο των επίμαχων δηλώσεων, τα καθήκοντα του προσώπου που προέβη στις δηλώσεις και ο ρόλος που πράγματι διαδραμάτισε το πρόσωπο αυτό κατά τη διαδικασία λήψης της απόφασης.
- 53 Όσον αφορά τις επίμαχες δηλώσεις, επισημαίνεται εν προκειμένω ότι, στις 17 Νοεμβρίου 2016, η πολιτική ομάδα στην οποία ανήκε το εν λόγω μέλος του προεδρείου του Κοινοβουλίου εξέδωσε ανακοινωθέν Τύπου το οποίο περιείχε τη δήλωση, την οποία διατύπωσε το εν λόγω μέλος, σύμφωνα με την οποία, «[α]ναμένουμε ότι η έκθεση ελέγχου θα επικυρωθεί κατά τη συνεδρίαση του προεδρείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αυτή τη Δευτέρα και ότι οι αρχές του Κοινοβουλίου θα δώσουν μια σταθερή και άνευ αμφισβησίας απάντηση» και ότι «[τ]α κονδύλια πρέπει να επιστραφούν, το δε UKIP οφείλει να λογοδοτήσει για τη δόλια χειραγώγηση των βρετανών ψηφοφόρων». Το ανακοινωθέν αυτό προσέθετε ότι η προσφεύγουσα ήταν πολιτικό κόμμα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ελεγχόμενο από το UKIP, ήτοι από το UK Independence Party.
- 54 Εξάλλου, στις 18 Νοεμβρίου 2016, το εν λόγω μέλος του προεδρείου του Κοινοβουλίου δημοσίευσε στα κοινωνικά δίκτυα σχόλιο σύμφωνα με το οποίο «[χ]ρειάζεται πολύ θράσος για να απαξιώνεις την [Ένωση] σε κάθε ευκαιρία, ενώ ταυτόχρονα εισπράττεις παράνομα κονδύλια της [Ένωσης]». Απαντώντας σε σχόλιο τρίτου προσώπου στα κοινωνικά δίκτυα, το μέλος του προεδρείου προσέθεσε τα εξής: «[μ]ιλώ εν προκειμένω για κατάχρηση κεφαλαίων!».
- 55 Τα πρακτικά της συνεδρίασης του προεδρείου του Κοινοβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2016, τα οποία είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του Κοινοβουλίου και ως προς τα οποία το Γενικό Δικαστήριο έθεσε ερωτήσεις στο Κοινοβούλιο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αναφέρουν ότι το μέλος του προεδρείου παρέστη στη συνεδρίαση και μετείχε στις συζητήσεις κατόπιν των οποίων εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015. Εξάλλου, σύμφωνα με τα εν λόγω πρακτικά, η μόνη παρέμβαση μέλους του προεδρείου κατά τη συζήτηση επί του θέματος αυτού της ημερήσιας διάταξης ήταν εκείνη του εν λόγω μέλους, όθεν προκύπτει ότι το πρόσωπο αυτό είχε ενεργό ρόλο κατά τις συζητήσεις, καίτοι η απόφαση ελήφθη με βάση πρόταση του γενικού γραμματέα του Κοινοβουλίου.
- 56 Επομένως, διαπιστώνεται ότι το μέλος του προεδρείου του Κοινοβουλίου προέβη σε δηλώσεις βάσει των οποίων, από την οπτική ενός εξωτερικού παρατηρητή, μπορούσε να θεωρηθεί ότι το εν λόγω μέλος είχε προδικάσει την έκβαση του ζητήματος πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015. Πράγματι οι επίμαχες δηλώσεις δεν περιορίζονταν στη διαπίστωση απλώς της ύπαρξης κινδύνου παράβασης των εφαρμοστέων κανόνων, αλλά επισήμαιναν ότι η εισπραξη κονδυλίων ήταν «παράνομη» και συνιστούσε «κατάχρηση». Επιπλέον, ακόμη και αν το μέλος αυτό δεν είχε την ιδιότητα εισηγητή ή προέδρου, το Κοινοβούλιο παραδέχθηκε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι το εν λόγω μέλος ήταν, μαζί με ακόμη ένα μέλος, υπεύθυνο στους κόλπους του προεδρείου για την παρακολούθηση των φακέλων σχετικά με τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- 57 Περαιτέρω, τα επιχειρήματα που προέβαλε το Κοινοβούλιο με το υπόμνημα ανταπάντησης, ότι τα σχόλια αυτά προέρχονταν από ένα μόνο μέλος του προεδρείου του και καταδείκνυαν απλώς ότι το εν λόγω μέλος είχε εξετάσει το ζήτημα και είχε ήδη αποφασίσει τον τρόπο με τον οποίο επρόκειτο να ψηφίσει, δεν είναι πειστικά.
- 58 Πρώτον, το γεγονός ότι οι αμφιβολίες ως προς τη δημιουργούμενη εντύπωση αμεροληψίας επηρεάζουν μόνο ένα πρόσωπο στους κόλπους συλλογικού οργάνου αποτελούμενου από δεκαπέντε μέλη δεν είναι κατ' ανάγκη καθοριστικής σημασίας, δεδομένου ότι το πρόσωπο αυτό είχε τη δυνατότητα να ασκήσει αποφασιστική επιρροή κατά τις συζητήσεις (πρβλ., κατ' αναλογία, απόφαση του ΕΔΔΑ της

23ης Απριλίου 2015, *Morice* κατά Γαλλίας, CE:ECHR:2015:0423JUD 002936910, σκέψη 89). Υπενθυμίζεται συναφώς ο ενεργός ρόλος που διαδραμάτισε το εν λόγω μέλος κατά τη συνεδρίαση του προεδρείου, όπως προκύπτει από τα πρακτικά (βλ. σκέψη 55 ανωτέρω).

- 59 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα του Κοινοβουλίου ότι οι επίμαχες δηλώσεις απλώς ανέφεραν τον τρόπο με τον οποίο επρόκειτο να ψηφίσει το επίμαχο μέλος του προεδρείου του, επισημαίνεται ότι σημαντικό είναι όχι μόνον το εν λόγω προεδρείο να λαμβάνει τις αποφάσεις του με αμερόληπτο τρόπο, αλλά και να παρέχει επαρκείς εγγυήσεις ώστε να αποκλείεται κάθε θεμιτή αμφιβολία συναφώς, σύμφωνα με τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 43 ανωτέρω. Δεδομένου του κατηγορηματικού και μη αμφίσημου περιεχομένου των εν λόγω δηλώσεων, οι οποίες διατυπώθηκαν πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η δημιουργούμενη εντύπωση αμεροληψίας υπονομεύθηκε σοβαρά εν προκειμένω.
- 60 Στο πλαίσιο αυτό, το Κοινοβούλιο δεν μπορεί βασίμως να αντιτάσσει το γεγονός ότι το μέλος του προεδρείου του που προέβη στις επίμαχες δηλώσεις μπορούσε να εκφράσει την προσωπική του άποψη, διότι, κατ' αρχήν, τα μέλη ενός συλλογικού οργάνου λήψεως αποφάσεων δεν μπορούν να εκφράζουν δημοσίως την προσωπική τους άποψη επί εκκρεμούς υπόθεσης, διαφορετικά κινδυνεύει να καταστεί άνευ περιεχομένου η απαίτηση για αμεροληψία.
- 61 Πράγματι, το Κοινοβούλιο οφείλει να παρέχει επαρκείς εγγυήσεις ώστε να αποκλείεται οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά την αμεροληψία των μελών του κατά τη λήψη αποφάσεων διοικητικής φύσης, όπερ σημαίνει ότι τα μέλη οφείλουν να απέχουν από δημόσιες δηλώσεις οι οποίες αφορούν την καλή ή κακή διαχείριση των χορηγούμενων κονδυλίων από τα πολιτικά κόμματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο ενόσω εκκρεμεί η εξέταση των φακέλων.
- 62 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015.

Επί της προβαλλόμενης παράβασης των άρθρων 7 έως 9 του κανονισμού (ΕΚ) 2004/2003

- 63 Με τον δεύτερο λόγο που προβάλλει προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το Κοινοβούλιο παρέβη τα άρθρα 7 έως 9 του κανονισμού 2004/2003 κρίνοντας ότι ορισμένες δαπάνες δεν ήταν επιλέξιμες καθόσον είχαν χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση εθνικών πολιτικών κομμάτων και μίας εκστρατείας για δημοψήφισμα. Ειδικότερα, αμφισβητεί τις διαπιστώσεις περί μη επιλεξιμότητας όσον αφορά, πρώτον, τη χρηματοδότηση ορισμένων δημοσκοπήσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο, δεύτερον, τις πληρωμές προς τρεις συμβούλους στο Ηνωμένο Βασίλειο και, τρίτον, ορισμένες πληρωμές συνδεδεμένες με το Λαϊκό Κόμμα του Βελγίου. Τέταρτον, αμφισβητεί το βάσιμο της εν λόγω απόφασης κατά το μέρος που θεωρεί μη επιλέξιμες τις πληρωμές προς έναν προμηθευτή λόγω φερόμενης σύγκρουσης συμφερόντων.
- 64 Λαμβανομένου υπόψη του συμπεράσματος κατόπιν της εξέτασης του πρώτου λόγου που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά εν προκειμένω ότι, στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, είναι σκόπιμο να αποφανθεί αποκλειστικώς επί της αιτίας σχετικά με την κήρυξη ως μη επιλέξιμων των δαπανών που συνδέονται με τη δημοσκόπηση που διεξήχθη σε επτά κράτη μέλη τον Δεκέμβριο του 2015.
- 65 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί την ερμηνεία του Κοινοβουλίου σύμφωνα με την οποία η χρηματοδότηση της δημοσκόπησης που διεξήχθη σε επτά κράτη μέλη είναι αντίθετη προς το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 2004/2003 το οποίο αφορά την απαγόρευση της έμμεσης

χρηματοδότησης εθνικού πολιτικού κόμματος. Επιπλέον, αμφισβητεί το γεγονός ότι οι σχετικές με τη δημοσκόπηση αυτή δαπάνες μπορούν να κριθούν μη επιλέξιμες λόγω της κατά το άρθρο 8, τέταρτο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού απαγόρευσης της χρηματοδότησης εκστρατειών για δημοψηφίσματα.

- 66 Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.
- 67 Το Κοινοβούλιο υπογραμμίζει ότι οι δημοσκοπήσεις που διεξήχθησαν μετά τις κοινοβουλευτικές εκλογές στο Ηνωμένο Βασίλειο μεταξύ Ιουνίου και Δεκεμβρίου 2015 αφορούσαν εν μέρει ζητήματα εθνικής πολιτικής, αλλά κυρίως το δημοψήφισμα για το Brexit. Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, υποστηρίζει ότι η διεξαχθείσα σε επτά κράτη μέλη δημοσκόπηση περιείχε ερωτήσεις σχετικά με τη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου στην Ένωση και την άποψη των συμμετεχόντων στη δημοσκόπηση ως προς το δημοψήφισμα για το Brexit.
- 68 Το Κοινοβούλιο, απαντώντας σε ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, υποστήριξε ότι η διεξαχθείσα σε επτά κράτη μέλη δημοσκόπηση αφορούσε το Ηνωμένο Βασίλειο και κατά βάση το δημοψήφισμα για το Brexit, σε όφελος του UKIP.
- 69 Όσον αφορά τις δημοσκοπήσεις που διεξήχθησαν μετά τις κοινοβουλευτικές εκλογές στο Ηνωμένο Βασίλειο μεταξύ Ιουνίου και Δεκεμβρίου 2015, από την προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015 προκύπτει ότι οι σχετικές δαπάνες κρίθηκαν μη επιλέξιμες για δύο λόγους, ήτοι λόγω της απαγόρευσης της έμμεσης χρηματοδότησης εθνικού πολιτικού κόμματος, κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 2004/2003, και της απαγόρευσης της χρηματοδότησης εκστρατειών για δημοψηφίσματα, κατά το άρθρο 8, τέταρτο εδάφιο, του ίδιου κανονισμού. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, οι ως άνω δημοσκοπήσεις αφορούσαν κυρίως το δημοψήφισμα για το Brexit ενώ ορισμένες αφορούσαν εν μέρει και ζητήματα εθνικής πολιτικής.
- 70 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 2004/2003, η χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης ή από οιαδήποτε άλλη πηγή δεν δύναται να χρησιμοποιείται για την, άμεση ή έμμεση, χρηματοδότηση άλλων πολιτικών κομμάτων, και ιδίως εθνικών πολιτικών κομμάτων ή μεμονωμένων υποψηφίων.
- 71 Υπενθυμίζεται ότι υπάρχει έμμεση χρηματοδότηση εθνικού κόμματος όταν το κόμμα αυτό επιτυγχάνει χρηματοοικονομικό πλεονέκτημα έστω και αν δεν πραγματοποιείται άμεση μεταφορά χρηματικών πόρων, για παράδειγμα, αποφεύγοντας ορισμένες δαπάνες στις οποίες διαφορετικά θα υποβαλλόταν (απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 2018, *Mouvement pour une Europe des nations et des libertés* κατά Κοινοβουλίου, T-829/16, κατά της οποίας έχει ασκηθεί αναίρεση, EU:T:2018:840, σκέψη 72). Για τους σκοπούς αυτής της εκτίμησης, πρέπει να ληφθεί υπόψη μία δέσμη ενδείξεων ιδίως χρονικών, γεωγραφικών και σχετικών με το περιεχόμενο της χρηματοδοτούμενης πράξης (πρβλ. απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 2018, *Mouvement pour une Europe des nations et des libertés* κατά Κοινοβουλίου, T-829/16, κατά της οποίας έχει ασκηθεί αναίρεση, EU:T:2018:840, σκέψη 83).
- 72 Όσον αφορά την απαγόρευση της χρηματοδότησης εκστρατειών για δημοψηφίσματα, επισημαίνεται ότι το άρθρο 8, τέταρτο εδάφιο, του κανονισμού 2004/2003 ορίζει ότι οι επιλέξιμες δαπάνες δεν χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση εκστρατειών για δημοψηφίσματα.
- 73 Εξάλλου, με την από 9 Μαΐου 2016 απόφασή του, το προεδρείο του Κοινοβουλίου διευκρίνισε ότι το αν μια δραστηριότητα πολιτικού κόμματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο αποτελεί εκστρατεία για δημοψηφίσματα εξαρτάται ειδικότερα από ορισμένες προϋποθέσεις, ήτοι, πρώτον, από το αν η ενδεχόμενη διεξαγωγή ενός τέτοιου δημοψηφίσματος έχει δημοσιοποιηθεί, ακόμη και αν δεν έχει ακόμη ανακοινωθεί επισήμως· δεύτερον, από το αν υπάρχει άμεσος και πρόδηλος σύνδεσμος μεταξύ της επίμαχης δραστηριότητας του πολιτικού κόμματος και του ερωτήματος που πρόκειται να τεθεί με το δημοψήφισμα· τρίτον, από το αν υπάρχει χρονική εγγύτητα μεταξύ της επίμαχης δραστηριότητας του πολιτικού κόμματος και της έστω και ανεπίσημης προβλεπόμενης ημερομηνίας για το

δημοψήφισμα. Συναφώς επισημαίνεται ότι το Κοινοβούλιο δεν αμφισβητεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015 εφαρμόζει τα κριτήρια που ορίζει η από 9 Μαΐου 2016 απόφαση του εν λόγω προεδρείου του.

- 74 Υπό το πρίσμα αυτών ακριβώς των εκτιμήσεων πρέπει να εξετασθεί το βάσιμο της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015 κατά το μέρος που θεωρεί μη επιλέξιμες τις δαπάνες που συνδέονται με τη διεξαχθείσα σε επτά κράτη μέλη δημοσκόπηση.
- 75 Από την εξέταση του εγγράφου που περιέχει τα αποτελέσματα της διεξαχθείσας σε επτά κράτη μέλη δημοσκόπησης προκύπτει ότι η δημοσκόπηση πραγματοποιήθηκε στο Βέλγιο, τη Γαλλία, την Ουγγαρία, τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, σε δείγμα περίπου 1 000 ατόμων σε κάθε κράτος. Τα ερωτήματα, τα οποία ήταν πανομοιότυπα στα επτά κράτη μέλη, αφορούσαν τη συμμετοχή αυτών των κρατών στην Ένωση με την ιδιότητα του μέλους, την ψήφο των συμμετεχόντων σε περίπτωση δημοψηφίσματος σχετικά με τη συμμετοχή στην Ένωση με την ιδιότητα του μέλους, την αναθεώρηση των προϋποθέσεων της ιδιότητας του μέλους της Ένωσης, τη διαχείριση της προσφυγικής κρίσης από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, την εισδοχή προσφύγων σε έκαστο αυτών των επτά κρατών μελών, τις απειλές για την ασφάλεια των επτά κρατών μελών, τη συμμετοχή των επτά κρατών μελών σε ευρωπαϊκή στρατιωτική δύναμη και τον χώρο του Σένγκεν.
- 76 Πρώτον, διαπιστώνεται ότι το τμήμα της διεξαχθείσας σε επτά κράτη μέλη δημοσκόπησης το οποίο αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της απαγόρευσης της χρηματοδότησης εκστρατειών για δημοψηφίσματα που προβλέπεται στο άρθρο 8, τέταρτο εδάφιο, του κανονισμού 2004/2003, δεδομένου ότι η νομοθεσία για τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος στο Ηνωμένο Βασίλειο είχε οριστικώς εγκριθεί τον Δεκέμβριο του 2015, ήτοι κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της εν λόγω δημοσκόπησης, και ότι το περιεχόμενο αυτού του τμήματος της δημοσκόπησης συνδεόταν στενά, σε μεγάλο βαθμό, με το ως άνω δημοψήφισμα.
- 77 Αντιθέτως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι εκτιμήσεις αυτές δεν έχουν εφαρμογή όσον αφορά το τμήμα της δημοσκόπησης που πραγματοποιήθηκε στα λοιπά έξι κράτη μέλη, όπου δεν είχε προγραμματιστεί η διεξαγωγή δημοψηφίσματος κατά τον κρίσιμο χρόνο. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο δεν υποστήριξε, ούτε περαιτέρω απέδειξε, ότι το εν λόγω τμήμα μπορούσε να έχει οποιαδήποτε χρησιμότητα για την εκστρατεία για το δημοψήφισμα σχετικά με το Brexit στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ως εκ τούτου, από την άποψη αυτή, το ως άνω τμήμα της δημοσκόπησης δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι σχετίζεται με τη χρηματοδότηση εκστρατείας για δημοψήφισμα.
- 78 Δεύτερον, όσον αφορά την απαγόρευση της έμμεσης χρηματοδότησης εθνικού πολιτικού κόμματος, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα που προέβαλε το Κοινοβούλιο ότι το τμήμα της δημοσκόπησης που αφορούσε τα λοιπά έξι κράτη μέλη είχε ορισμένη χρησιμότητα για το UKIP. Πράγματι, δεν αποδείχθηκε ότι το περιεχόμενο του εν λόγω τμήματος της δημοσκόπησης θα μπορούσε να έχει οποιαδήποτε χρησιμότητα για το UKIP. Περαιτέρω, πρέπει να τονιστεί ότι αυτό το τμήμα της δημοσκόπησης πραγματοποιήθηκε σε έξι κράτη μέλη, εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου, στα οποία δεν δραστηριοποιείται το UKIP.
- 79 Υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, η υπό κρίση αιτίαση πρέπει να γίνει δεκτή.
- 80 Λαμβανομένων υπόψη των συμπερασμάτων που περιέχονται στις σκέψεις 62 και 79 ανωτέρω, επιβάλλεται η ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015.

Επί του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017

- 81 Προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017, η προσφεύγουσα προβάλλει τρεις λόγους, οι οποίοι αφορούν, ο πρώτος, παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης και προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, ο δεύτερος, παράβαση του άρθρου 134

του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ 2012, L 298, σ. 1, στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός) και του άρθρου 206 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού 966/2012 (ΕΕ 2012, L 362, σ. 1, στο εξής: κανόνες εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού), και, ο τρίτος, παραβίαση των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης.

Επί της προβαλλόμενης παραβίασης της αρχής της χρηστής διοίκησης και της προβαλλόμενης προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας

- 82 Ο πρώτος λόγος που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017 διαιρείται σε δύο σκέλη. Με το πρώτο σκέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το Κοινοβούλιο ενήργησε κατά παράβαση της αρχής της χρηστής διοίκησης και του άρθρου 41 του Χάρτη. Συναφώς, παραπέμπει στα επιχειρήματα τα οποία ανέπτυξε στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της απόφασης σχετικά με το οικονομικό έτος 2015, τα οποία μνημονεύονται στη σκέψη 23 ανωτέρω.
- 83 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου που προβάλλει προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017, η προσφεύγουσα επικαλείται προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, και δη του δικαιώματος ακροάσεως, τα οποία κατοχυρώνονται από το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη και το άρθρο 224 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο. Προς στήριξη του σκέλους αυτού, η προσφεύγουσα παραπέμπει, πρώτον, στα επιχειρήματα τα οποία ανέπτυξε στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου που προέβαλε προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της απόφασης σχετικά με το οικονομικό έτος 2015, τα οποία μνημονεύονται στη σκέψη 25 ανωτέρω. Δεύτερον, προσθέτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2017 στηρίζεται σε «συμπληρωματική γνώμη» των εξωτερικών ελεγκτών σχετικά με την οικονομική βιωσιμότητά της, η οποία δεν της κοινοποιήθηκε και επί της οποίας δεν είχε τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις. Τρίτον, υποστηρίζει ότι η ως άνω προσβαλλόμενη απόφαση την επηρέασε αρνητικά, καθόσον δεν μπόρεσε να λάβει τη ζητηθείσα τραπεζική εγγύηση, με αποτέλεσμα να τεθεί εν τέλει σε εκκαθάριση στις 26 Απριλίου 2017.
- 84 Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.
- 85 Πρέπει να επισημανθεί ότι, όσον αφορά το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου που προβάλλει προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της απόφασης για το οικονομικό έτος 2017, η προσφεύγουσα παραπέμπει στα επιχειρήματα τα οποία ανέπτυξε στο πλαίσιο του αιτήματος ακυρώσεως της απόφασης για το οικονομικό έτος 2015, χωρίς ωστόσο να επικαλεστεί έλλειψη αμεροληψίας οφειλόμενης σε δηλώσεις μέλους του προεδρείου του Κοινοβουλίου πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017.
- 86 Στο μέτρο που η προσφεύγουσα προβάλλει έλλειψη αμεροληψίας εκ μέρους του προεδρείου του Κοινοβουλίου λόγω της σύνθεσής του, επιβάλλεται η απόρριψη του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της απόφασης για το οικονομικό έτος 2017 ως αβάσιμου για τους ίδιους λόγους με εκείνους που εκτίθενται στις σκέψεις 40 έως 50 ανωτέρω.
- 87 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017, το οποίο αφορά προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως, επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι, κατά το άρθρο 224, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, το προεδρείο του

Κοινοβουλίου αποφασίζει για την αίτηση χρηματοδότησης που υποβάλει πολιτικό κόμμα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Επιπλέον, κατά την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, εκτός των περιπτώσεων των παραγράφων 1 και 4, το εν λόγω προεδρείο, πριν λάβει απόφαση, ακούει τους εκπροσώπους του ενδιαφερομένου πολιτικού κόμματος.

- 88 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το άρθρο 224 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο δεν απονέμει στα πολιτικά κόμματα ειδικό δικαίωμα ακροάσεως πριν τη λήψη απόφασης από το προεδρείο του Κοινοβουλίου επί των αιτήσεών τους για χρηματοδότηση.
- 89 Ωστόσο, παρά τη διαπίστωση αυτή σχετικά με το άρθρο 224 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, πρέπει να εξεταστεί αν, υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης, η προσφεύγουσα μπορεί βασίμως να επικαλεστεί δικαίωμα ακροάσεως αντλούμενο απευθείας από το άρθρο 41, παράγραφος 2, του Χάρτη. Συγκεκριμένα, από τη νομολογία προκύπτει ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας αποτελεί θεμελιώδη αρχή του δικαίου της Ένωσης, που πρέπει να διασφαλίζεται ακόμη και εν απουσία ρύθμισης ή όταν η εφαρμοστέα ρύθμιση δεν προβλέπει ρητώς την τήρηση μιας τέτοιας διατύπωσης (πρβλ. αποφάσεις της 22ας Νοεμβρίου 2012, *M., C-277/11*, EU:C:2012:744, σκέψη 86, και της 9ης Ιουλίου 1999, *New Europe Consulting και Brown* κατά Επιτροπής, T-231/97, EU:T:1999:146, σκέψη 42).
- 90 Κατ' αρχήν, όταν ένα πρόσωπο υποβάλλει αίτηση σε θεσμικό όργανο της Ένωσης, ιδίως αίτηση χρηματοδότησης, το δικαίωμα ακροάσεως πρέπει να θεωρείται ότι έγινε σεβαστό όταν το θεσμικό όργανο λαμβάνει την απόφασή του μετά το πέρας της διαδικασίας με βάση τα στοιχεία που προσκόμισε ο αιτών, χωρίς να του δοθεί πρόσθετη ευκαιρία να εκθέσει τις απόψεις του, πέραν των επιχειρημάτων που είχε τη δυνατότητα να επικαλεστεί κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησής του (πρβλ. αποφάσεις της 13ης Δεκεμβρίου 1995, *Windpark Groothusen* κατά Επιτροπής, T-109/94, EU:T:1995:211, σκέψη 48, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, *AEDEC* κατά Επιτροπής, T-91/15, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:477, σκέψη 24· πρβλ., επίσης και κατ' αναλογία, απόφαση της 30ής Απριλίου 2014, *Euris Consult* κατά Κοινοβουλίου, T-637/11, EU:T:2014:237, σκέψη 119).
- 91 Κατ' εξαίρεση, ωστόσο, είναι δυνατόν να προβληθεί ότι προσβάλλεται το δικαίωμα ακροάσεως όταν το θεσμικό όργανο της Ένωσης στηρίζεται σε πραγματικές ή νομικές εκτιμήσεις τις οποίες δεν γνώριζε ο αιτών ή σε αποδεικτικά στοιχεία διαφορετικά από εκείνα που προσκόμισε ο αιτών (πρβλ. αποφάσεις της 13ης Δεκεμβρίου 1995, *Windpark Groothusen* κατά Επιτροπής, T-109/94, EU:T:1995:211, σκέψη 48· της 30ής Απριλίου 2014, *Euris Consult* κατά Κοινοβουλίου, T-637/11, EU:T:2014:237, σκέψη 119, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, *AEDEC* κατά Επιτροπής, T-91/15, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:477, σκέψη 24) ή όταν προσάπτει ορισμένη συμπεριφορά στον αιτούντα χωρίς να του δώσει τη δυνατότητα να εκθέσει λυσιτελώς την άποψή του (πρβλ. απόφαση της 9ης Ιουλίου 1999, *New Europe Consulting και Brown* κατά Επιτροπής, T-231/97, EU:T:1999:146, σκέψεις 5 και 42 έως 44). Εξάλλου, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο διαδικασιών σχετικών με την καταβολή τελωνειακών δασμών, έχει κριθεί ότι υπήρχε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας όταν ο προσφεύγων δεν ήταν σε θέση να κάνει γνωστή την άποψή του ως προς την κρισιμότητα των πραγματικών περιστατικών ή των εγγράφων που έγιναν δεκτά με την προσβαλλόμενη απόφαση (πρβλ. αποφάσεις της 21ης Νοεμβρίου 1991, *Technische Universität München*, C-269/90, EU:C:1991:438, σκέψη 25· της 19ης Φεβρουαρίου 1998, *Eyckeler & Malt* κατά Επιτροπής, T-42/96, EU:T:1998:40, σκέψεις 86 έως 88, και της 17ης Σεπτεμβρίου 1998, *Primex Produkte Import-Export κ.λπ.* κατά Επιτροπής, T-50/96, EU:T:1998:223, σκέψεις 63 έως 71).
- 92 Υπό το πρίσμα αυτών των σκέψεων πρέπει να εξεταστεί η προβαλλόμενη από την προσφεύγουσα αιτίαση.
- 93 Εν προκειμένω, πρώτον, η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2017 αποτελεί αναμφισβήτητο ατομικό μέτρο εις βάρος της προσφεύγουσας υπό την έννοια του άρθρου 41, παράγραφος 2, του Χάρτη.

- 94 Δεύτερον, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει το Κοινοβούλιο, πρόκειται για μέτρο το οποίο την επηρεάζει δυσμενώς, διότι η απόφαση χορήγησης της χρηματοδότησης υπόκειται σε όρους οι οποίοι επιβάλλουν μη αμελητέα βάρη, ήτοι την υποχρέωση παροχής τραπεζικής εγγύησης και τον περιορισμό της προχρηματοδότησης σε ποσοστό 33 % του ανώτατου ποσού της επιδότησης (πρβλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 1974, *Transocean Marine Paint Association κατά Επιτροπής*, 17/74, EU:C:1974:106, σκέψεις 15 έως 17, σχετικά με την προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως στο πλαίσιο χορήγησης απαλλαγής υποκειμένης σε προϋποθέσεις δυνάμει της ρύθμισης που περιλαμβάνεται πλέον στο άρθρο 101, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ).
- 95 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2017 στηρίζεται σε «συμπληρωματική γνώμη» των εξωτερικών ελεγκτών σχετικά με την οικονομική βιωσιμότητά της, η οποία δεν της κοινοποιήθηκε και επί της οποίας δεν είχε τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις.
- 96 Συναφώς, ακόμη και αν το Κοινοβούλιο παραδέχεται ότι δεν κοινοποίησε αυτή καθαυτήν την επίμαχη «συμπληρωματική γνώμη» στην προσφεύγουσα πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017, επισημαίνεται ότι στα σημειώματα του γενικού γραμματέα του Κοινοβουλίου της 10ης Νοεμβρίου και της 5ης Δεκεμβρίου 2016 με τα οποία κλήθηκε το προεδρείο να εκδώσει τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, τα οποία προσκόμισε η ίδια η προσφεύγουσα, γινόταν αναφορά στις αμφιβολίες των εξωτερικών ελεγκτών σχετικά με την οικονομική βιωσιμότητα της προσφεύγουσας. Ερωτηθείσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα δήλωσε ότι έλαβε αντίγραφο του από 10 Νοεμβρίου 2016 σημειώματος του εν λόγω γενικού γραμματέα εντός του ίδιου μηνός. Επιπλέον, οι αμφιβολίες αυτές σχετικά με την οικονομική βιωσιμότητα της προσφεύγουσας περιλαμβάνονταν και στην από 18 Απριλίου 2016 έκθεση ελέγχου των εξωτερικών ελεγκτών, της οποίας η προσφεύγουσα παραδέχεται, σε έγγραφο της 10ης Μαΐου 2016 προς τους εξωτερικούς ελεγκτές, ότι έλαβε γνώση.
- 97 Επομένως, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα είχε ήδη λάβει γνώση των αμφιβολιών σχετικά με την οικονομική βιωσιμότητά της οι οποίες ήταν καθοριστικές όσον αφορά την προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2017, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προβάλλει προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως σε σχέση με πραγματικές περιστάσεις των οποίων είχε ήδη λάβει γνώση πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017.
- 98 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να απορριφθεί ο πρώτος λόγος που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017 ως αβάσιμος.

Επί της προσβαλλόμενης παράβασης του άρθρου 134 του δημοσιονομικού κανονισμού και του άρθρου 206 των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού

- 99 Με τον δεύτερο λόγο που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο περιορισμός της προχρηματοδότησης σε ποσοστό 33 % του ανώτατου ποσού επιδότησης υπό τον όρο της παροχής τραπεζικής εγγύησης είναι αντίθετος προς το άρθρο 134 του δημοσιονομικού κανονισμού και το άρθρο 206 των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού.
- 100 Συναφώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το άρθρο 134 του δημοσιονομικού κανονισμού και το άρθρο 206 των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού πρέπει να ερμηνευθούν με γνώμονα το άρθρο 204ι του δημοσιονομικού κανονισμού, το οποίο προστέθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 1142/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 όσον αφορά τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων (ΕΕ 2014, L 317, σ. 28). Εκτιμά ότι δεν βρισκόταν σε καμία από τις οριζόμενες στη διάταξη αυτή καταστάσεις βάσει των οποίων επιτρέπεται να απαιτηθεί η παροχή τραπεζικής εγγύησης.

- 101 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι ο περιορισμός της προχρηματοδότησης σε ποσοστό 33 % του ανώτατου ποσού επιδότησης υπό τον όρο της παροχής τραπεζικής εγγύησης είναι προδήλως εσφαλμένος, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2017 εκδόθηκε λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής της κατάστασης στα τέλη του έτους 2015 και όχι κατά τον χρόνο έκδοσης των εν λόγω μέτρων, ήτοι τον Δεκέμβριο του 2016. Τούτο επιβεβαιώθηκε από τους εξωτερικούς ελεγκτές. Κατά την άποψή της, η οικονομική της κατάσταση ήταν υγιής τον Δεκέμβριο του 2016. Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι δυνητικοί χορηγοί είχαν αναλάβει δεσμεύσεις έναντι αυτής και ότι διάφορες εθνικές αντιπροσωπείες είχαν δεχθεί να αυξήσουν τη συνεισφορά τους σε ποσό κυμαινόμενο μεταξύ 30 000 και 100 000 ευρώ.
- 102 Τέλος, η προσφεύγουσα επαναλαμβάνει ότι η συνεκτίμηση από το Κοινοβούλιο έκθεσης εξωτερικού ελέγχου σχετικά με την οικονομική βιωσιμότητά της, η οποία δεν της κοινοποιήθηκε, συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας.
- 103 Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.
- 104 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του δημοσιονομικού κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Εγγύηση προχρηματοδότησης», ο αρμόδιος διατάκτης είναι δυνατόν, εφόσον το κρίνει ενδεδειγμένο και αναλογικό, κατά περίπτωση και βάσει ανάλυσης κινδύνου, να ζητήσει από τον δικαιούχο να καταθέσει εκ των προτέρων εγγύηση με σκοπό τον περιορισμό των οικονομικών κινδύνων που συνδέονται με την καταβολή προχρηματοδότησης.
- 105 Κατά το άρθρο 206, παράγραφος 1, των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού, με σκοπό τον περιορισμό των χρηματοδοτικών κινδύνων που συνδέονται με την καταβολή προχρηματοδότησης, ο αρμόδιος διατάκτης είναι δυνατόν, βάσει αξιολόγησης κινδύνων, είτε να ζητήσει από τον δικαιούχο να καταθέσει εκ των προτέρων εγγύηση, καλύπτουσα έως το ποσό της προχρηματοδότησης, με εξαίρεση τις επιδοτήσεις μικρού ποσού, είτε να υποδιαιρέσει την πληρωμή σε δόσεις.
- 106 Επιπλέον, από το άρθρο 6 της απόφασης του προεδρείου της 29ης Μαρτίου 2004 προκύπτει ότι, με την επιφύλαξη αντίθετης απόφασης του προεδρείου του Κοινοβουλίου, η επιδότηση καταβάλλεται ως προχρηματοδότηση στους δικαιούχους σε μία δόση που ανέρχεται στο 80 % του ανώτατου ποσού της επιδότησης, εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία της απόφασης χορήγησης επιδότησης. Προχρηματοδότηση σε ποσοστό 100 % του ανώτατου ποσού της επιδότησης είναι δυνατή, εάν ο δικαιούχος παράσχει εγγύηση προχρηματοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 206 των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού, η οποία να καλύπτει το 40 % της χορηγούμενης επιδότησης.
- 107 Από τον συνδυασμό των διατάξεων που μνημονεύονται στις σκέψεις 104 έως 106 ανωτέρω προκύπτει ότι το Κοινοβούλιο έχει την εξουσία, αφενός, να απαιτήσει τη σύσταση τραπεζικής εγγύησης και, αφετέρου, να περιορίσει το ποσό της προχρηματοδότησης προκειμένου να περιορίσει τον χρηματοδοτικό κίνδυνο για την Ένωση ο οποίος συνδέεται με την καταβολή των προχρηματοδοτήσεων.
- 108 Από την εξέταση των διατάξεων που μνημονεύονται στις σκέψεις 104 έως 106 ανωτέρω προκύπτει ότι το Κοινοβούλιο διαθέτει περιθώριο εκτίμησης κατά τον προσδιορισμό, αφενός, της ύπαρξης χρηματοδοτικού κινδύνου για την Ένωση και, αφετέρου, των κατάλληλων και αναγκαίων μέτρων για την προστασία της Ένωσης από τον κίνδυνο αυτό. Ειδικότερα, το Κοινοβούλιο διαθέτει περιθώριο εκτίμησης όταν αποφασίζει αν πρέπει να συνδυάσει τα δύο είδη μέτρων που μνημονεύονται στη σκέψη 107 ανωτέρω και όταν καθορίζει, κατά περίπτωση, το ποσό της προχρηματοδότησης.
- 109 Υπό το πρίσμα αυτών ακριβώς των αρχών πρέπει να εξεταστούν τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου τον οποίο προβάλλει προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017.

- 110 Πρώτον, όπως ορθώς υποστηρίζει το Κοινοβούλιο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το άρθρο 204i του δημοσιονομικού κανονισμού, το οποίο προστέθηκε με τον κανονισμό 1142/2014, δεν έχει εφαρμογή στα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση διαφοράς. Ειδικότερα, ο κανονισμός αυτός, σύμφωνα με το άρθρο του 2, άρχισε να ισχύει το πρώτον από 1ης Ιανουαρίου 2017. Εν πάση περιπτώσει, η προτεινόμενη από την προσφεύγουσα ερμηνεία της εν λόγω διάταξης είναι εσφαλμένη, διότι από το γράμμα της προκύπτει ότι το Κοινοβούλιο μπορεί να απαιτήσει τη σύσταση τραπεζικής εγγύησης όταν το επίμαχο πολιτικό κόμμα διατρέχει άμεσο κίνδυνο να ευρεθεί, μεταξύ άλλων, σε κατάσταση πτώχευσης ή εκκαθάρισης και όχι μόνον όταν τελεί ήδη σε τέτοια κατάσταση.
- 111 Δεύτερον, το Κοινοβούλιο δεν υπέπεσε σε σφάλμα, λαμβάνοντας υπόψη, στις 12 Δεκεμβρίου 2016, κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017, την προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2015, εκδοθείσα λίγες μόνον ημέρες πριν, ήτοι στις 21 Νοεμβρίου 2016, η οποία κήρυσσε μη επιλέξιμο το ποσό των 500 615,55 ευρώ και απαιτούσε την επιστροφή 172 654,92 ευρώ. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο δεν υπέπεσε σε σφάλμα, συνεκτιμώντας τη «συμπληρωματική γνώμη» του εξωτερικού ελεγκτή, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, η οποία διατύπωνε αμφιβολίες σχετικά με την οικονομική βιωσιμότητα της προσφεύγουσας λόγω έλλειψης πρόσθετων ίδιων πόρων.
- 112 Εξάλλου, ακόμη και αν, κατά τη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου της προσφεύγουσας στις 6 Δεκεμβρίου 2016 και της γενικής συνέλευσής της την ίδια ημερομηνία, συζητήθηκε το θέμα της ανάγκης απόκτησης πρόσθετων πόρων ύψους 100 000 ευρώ, από τα πρακτικά των συνεδριάσεων αυτών δεν προκύπτουν στοιχεία βάσει των οποίων θα ήταν ευλόγως αναμενόμενη η εξασφάλιση του ποσού αυτού.
- 113 Υπό το πρίσμα των στοιχείων αυτών, συνάγεται ότι το Κοινοβούλιο δεν υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτίμησης, θεωρώντας ότι υπήρχε χρηματοδοτικός κίνδυνος για την Ένωση ο οποίος απέρρευε από την ενδεχόμενη χορήγηση επιδότησης στην προσφεύγουσα για το οικονομικό έτος 2017.
- 114 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας περί προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας σε σχέση με τη «συμπληρωματική γνώμη», το οποίο επαναλαμβάνει το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ο οποίος προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017, επιβάλλεται η απόρριψή του για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 87 έως 95 ανωτέρω.
- 115 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο δεύτερος λόγος που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017.

Επί της προβαλλόμενης παραβίασης των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης

- 116 Στο πλαίσιο του τρίτου λόγου που προβάλλει προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017, η προσφεύγουσα επικαλείται, αφενός, παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και, αφετέρου, παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.
- 117 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2017 είναι αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας, διότι το Κοινοβούλιο θα μπορούσε να προτείνει εναλλακτικά μέτρα, για παράδειγμα, παύση της επιδότησης όταν ο δικαιούχος κηρύσσεται σε πτώχευση ή τίθεται υπό εκκαθάριση ή, εναλλακτικά, απλό περιορισμό της προχρηματοδότησης σε ποσοστό 33 % του ποσού της επιδότησης χωρίς απαίτηση για σύσταση τραπεζικής εγγύησης.
- 118 Δεύτερον, η προσφεύγουσα επικαλείται παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης καθόσον το Κοινοβούλιο ζήτησε από άλλους δικαιούχους, των οποίων η οικονομική βιωσιμότητα ήταν επίσης αμφίβολη, να προτείνουν μέτρα για τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασής τους. Καίτοι το

ενδεχόμενο αυτό εξετάστηκε, το Κοινοβούλιο δεν της προσέφερε τη δυνατότητα αυτή και αποφάσισε απευθείας να περιορίσει το ποσό της προχρηματοδότησής της υπό τον όρο της παροχής τραπεζικής εγγύησης.

- 119 Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.
- 120 Αφενός, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η αρχή της αναλογικότητας, η οποία ανήκει στις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, απαιτεί να μην υπερβαίνουν οι πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης τα όρια του κατάλληλου και αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη των θεμιτών σκοπών που επιδιώκει η σχετική ρύθμιση, εξυπακουμένου ότι, όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων του ενός κατάλληλων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές (απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Agrana Zucker, C-33/08, EU:C:2009:367, σκέψη 31).
- 121 Όπως επισημάνθηκε στις σκέψεις 107 και 108 ανωτέρω, από τις εφαρμοστέες εν προκειμένω διατάξεις προκύπτει ότι το Κοινοβούλιο διαθέτει περιθώριο εκτίμησης κατά τον προσδιορισμό κατ' αρχάς της ύπαρξης χρηματοδοτικού κινδύνου για την Ένωση και, εν συνεχεία, των κατάλληλων και αναγκαίων μέτρων για την προστασία της Ένωσης από τον κίνδυνο αυτό.
- 122 Στο πλαίσιο του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα αμφισβητεί την αναγκαιότητα των μέτρων που έλαβε το Κοινοβούλιο, ήτοι τον περιορισμό της προχρηματοδότησης σε ποσοστό 33 % του ποσού της συνολικής επιδότησης σε συνδυασμό με την απαίτηση για τραπεζική εγγύηση.
- 123 Επιβάλλεται, ωστόσο, η διαπίστωση ότι τα εναλλακτικά μέτρα που αναφέρει η προσφεύγουσα δεν θα ήταν εξίσου ικανά να διασφαλίσουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης όπως τα μέτρα που έλαβε το Κοινοβούλιο. Πράγματι, η παύση της επιδότησης όταν ο δικαιούχος κηρύσσεται σε πτώχευση ή τίθεται σε εκκαθάριση δεν διασφαλίζει ότι το Κοινοβούλιο θα μπορέσει ενδεχομένως να ανακτήσει τα εκταμιευθέντα κονδύλια. Το ίδιο ισχύει και ως προς τον απλό περιορισμό της προχρηματοδότησης σε ποσοστό 33 % του ποσού της επιδότησης χωρίς απαίτηση τραπεζικής εγγύησης, ο οποίος δεν εγγυάται την ενδεχόμενη ανάκτηση των εκταμιευθέντων κονδυλίων από το Κοινοβούλιο.
- 124 Επομένως, δεδομένης της διακριτικής ευχέρειας την οποία έχει το Κοινοβούλιο κατά τον προσδιορισμό των κατάλληλων και αναγκαίων μέτρων για την προστασία της Ένωσης από χρηματοδοτικό κίνδυνο, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση της προσφεύγουσας περί παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας.
- 125 Αφετέρου, υπενθυμίζεται ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, η δε αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων αποτελεί ιδιαίτερη έκφασή της. Η εν λόγω αρχή επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται παρόμοιες καταστάσεις κατά τρόπο διαφορετικό και να μην αντιμετωπίζονται διαφορετικές καταστάσεις καθ' όμοιο τρόπο, εκτός αν τούτο δικαιολογείται αντικειμενικώς (απόφαση της 5ης Ιουλίου 2017, Fries, C-190/16, EU:C:2017:513, σκέψεις 29 και 30).
- 126 Πρέπει να επισημανθεί συναφώς, αφενός, ότι από τα πρακτικά της συνεδρίασης του προεδρείου του Κοινοβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2016, κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση για το οικονομικό έτος 2017, προκύπτει ότι το εν λόγω προεδρείο έλαβε παρόμοια μέτρα μείωσης του χρηματοδοτικού κινδύνου όσον αφορά επτά δικαιούχους, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα.
- 127 Εξάλλου, καίτοι αληθεύει ότι, σύμφωνα με τα σημειώματα του γενικού γραμματέα του προεδρείου του Κοινοβουλίου της 5ης Σεπτεμβρίου 2016 σχετικά με άλλους δικαιούχους και της 10ης Νοεμβρίου 2016 σχετικά με την προσφεύγουσα, το Κοινοβούλιο εξέτασε το ενδεχόμενο να ζητήσει από ορισμένους δικαιούχους τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασής τους, η δυνατότητα αυτή εξετάστηκε για όλους τους δικαιούχους στο πλαίσιο των αιτήσεων χορήγησης επιδότησης για το οικονομικό έτος 2017. Εξάλλου, δεν υφίστανται ενδείξεις ότι το Κοινοβούλιο προσέφερε πράγματι τη δυνατότητα αυτή σε ορισμένους δικαιούχους, αλλά όχι στην προσφεύγουσα.

- 128 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση της προσφεύγουσας περί παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης και, ως εκ τούτου, ο τρίτος λόγος που προβάλλεται προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017 στο σύνολό του ως αβάσιμος.
- 129 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017 ως αβάσιμο.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 130 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων, κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του. Εν προκειμένω, στον βαθμό που έγινε δεκτό μόνο το αίτημα ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2015, ενώ απορρίφθηκε το αίτημα ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης για το οικονομικό έτος 2017, κρίνεται ότι κάθε διάδικος πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά του, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση του Κοινοβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2016 με την οποία ορισμένες δαπάνες κηρύσσονται μη επιλέξιμες προς επιδότηση για το οικονομικό έτος 2015.
- 2) Απορρίπτει το αίτημα ακυρώσεως της απόφασης FINS-2017-13 του Κοινοβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη χορήγηση επιδότησης στην προσφεύγουσα για το οικονομικό έτος 2017.
- 3) Η Alliance for Direct Democracy in Europe ASBL και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

Collins

Kancheva

Barents

Passer

De Baere

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Νοεμβρίου 2019.

(υπογραφές)